

עפ"ת 61305/06/18 - אלקנה ברכיהו נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ת 61305-06-18

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט כרמי מוסק
כב' השופטת שירלי רנר

אלקנה ברכיהו
ע"י ב"כ עוה"ד יוני וקרן שניאור

המערער

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד
המשיבה

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט נאיל מהנא) מיום 9.5.18 בגמ"ר

4816-09-16.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בגרימת מוות ברשלנות, נהיגה ברשלנות וגרימת נזק לרכב, ואי מתן זכות קדימה. המערער נדון לעונשים הבאים: 12 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, פסילה מהחזקת רישיון נהיגה למשך 10 שנים, 24 חודשי פסילה על תנאי מהחזקת רישיון נהיגה ופיצוי למשפחת המנוחה בסך 20,000 ₪. הערעור מופנה כנגד חומרת עונש המאסר בפועל והפיצוי.

2. ואלה המעשים על פי האמור בכתב האישום בעובדותיו הודה הנאשם: ביום 20.6.16 בשעה 13:20 לערך בכביש קלנדיה, הגיע המערער ברכב בו נהג לצומת T, שם החל לבצע פניה שמאלה מבלי שהאט ומבלי לתת זכות קדימה, כנדרש. באותן נסיבות היה לנאשם שדה ראייה פתוח למרחק של 195 מטרים לפנים. בנתיב הנסיעה שמולו, הנהנה מזכות קדימה, נסעה משאית שנכנסה לצומת. נהג המשאית ניסה לבלום אך בשל מרחק הקצר לא הצליח והמשאית התנגשה בחלק הימני-קדמי של הרכב בו נהג הנאשם. כתוצאה מההתנגשות, סטתה המשאית ימינה, דרסה

הולכת רגל שעמדה בשול הכביש בסמוך לבטונדה (להלן: "המנוחה") וגרמה למותה במקום. כמו כן, בשל ההתנגשות נגרמו נזקים למשאית.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותר לקבלת הערעור, כך שעל המערער יוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ורכיב הפיזיו יבוטל. לטענת ההגנה, הודאתו של המערער הנה פגומה וגורמת לעיוות דין, ולפיכך, יש לאפשר לו לחזור בו מהודאתו. לחלופין, יש לקבוע כי בית משפט קמא שגה בקבלו את הודאת המערער שעמדה בסתירה לדברי העדה היחידה שהעידה בתיק, ג'יל סילבר. העדה אמרה כי המערער עצר בטרם ביצע את הפניה שמאלה, ולא כפי שכתוב בכתב האישום, לפיו, המערער לא האט כנדרש בטרם ביצוע הפניה. עוד נטען כי בית משפט קמא אף לא התייחס לפער זה בגזר דינו. הסנגור טען עוד כי שגויה הקביעה, לפיה, רמת הרשלנות של המערער הנה בינונית גבוהה, שכן מדובר ברשלנות ברף הנמוך, משום שלא הוכח כי המערער נטל סיכון בלתי סביר להתרחשות התוצאה או לגרימת הסכנה, ואף הוכח כי הוא עצר בטרם ביצע את הפניה. בנוסף, נטען כי יש לתת משקל לרשלנותו התורמת של נהג המשאית ולאכיפה הבררנית שננקטה. לעמדת הסנגור, בית משפט קמא טעה בקביעת היעדר רשלנות תורמת מצד נהג המשאית. עדת הראייה העידה כי המשאית נסעה מהר ועדותה לא נסתרה. כמו כן, במקום התאונה בוצעו עבודות בכביש ובית משפט קמא לא דן בשאלה האם נהג המשאית נסע בהתאם לתנאי הדרך, ולא התייחס לכך שבמשאית לא היה טכנוגרף, בניגוד לתקנות התעבורה. כמו כן, נהג המשאית עזב את המקום מבלי שהזעיק עזרה ומבלי שמסר פרטים, הגם שידע בבירור כי פגע בהולכת רגל. חרף זאת, הוא לא הואשם בהפקרה.

באשר לחומרת העונש, נטען כי בית משפט קמא חרג לחומרה ממתחם הענישה הנהוג בעבירה דנן. המערער נוהג משנת 2008 ואין לו כל עבר תעבורתי או פלילי. תסקיר המבחן בעניינו הינו חיובי. התסקיר מתאר את ההשלכות הקשות של האירוע וההליך המשפטי על חייו. המערער עבר הליך טיפולי, שליחתו למאסר תפגע קשות בו ובמשפחתו. הוסף כי מדובר במערער הממקד את חייו בעזרה לזולת ולא לעצמו וכפי המפורט בתסקיר. מאסר בפועל, במקרה זה, הנו בניגוד לאינטרס הציבורי. יש מקום לשקול מאסר בעבודות שירות לאור התיקון לחוק בדבר הארכת תקופת עבודות השירות לתקופה של תשעה חודשים.

לעניין הפיזיו - במהלך הדיון באה חזרה מהטענה בעניין זה.

5. ב"כ המשיבה טען כי יש לדחות הטענה בדבר חזרה מהודיה על הסף ולו מהטעם שלא באה עמדת בא כוחו הקודם של המערער, זאת כאשר נטען לכשל בייצוג, בניגוד לכלל החל בסוגיה זו. בנוסף, חזרה מהודיה בשלב הערעור מתקבלת בנסיבות חריגות ונדירות ולעיתוי העלאת הטענה יש משקל מכריע. בעניינו, הטענה באה בשלב הערעור, לאחר גזירת העונש, והטיעונים לעונש התקיימו לאחר ארבעה חודשים ממועד ההודיה, כאשר לא באה כל טענה בעניין זה, והודגש, במהלך הטיעונים שהמערער מקבל אחריות למעשיו. בנוסף, העדה הנה עדה אחת ממכלול, כאשר המערער טען שאינו זוכר דבר. וכן, כאמור בעמוד 9 לפרוטוקול בבית משפט קמא, באה הסכמה למספר עובדות, ביניהן, שהמנוחה עמדה על הכביש שלא היו בו שול ומדרכה, ובצומת בבנייה, כאשר היו עובדות נוספות להן לא באה הסכמה. ועוד, בטיעונים לעונש נטען כי המערער מקבל אחריות, דהיינו לא מדובר בהודאה נמהרת.

לעניין חומרת העונש נטען כי גזר הדין מפורט, מפרט כלל השיקולים, נשקלו הטענות בדבר אשם תורם ושאלת

הרשלנות התורמת, באה התייחסות לפסיקה שהוגשה ונקבע מתחם מקל, וחשוב לתת משקל לנסיבות: למערער היה שדה ראייה גדול ורשלנותו גבוהה. מכל אלה יש לדחות הערעור. כן באה הפניה לפסיקה התומכת בכך.

תסקיר שירות המבחן

6. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו יליד 1989, כבן 28 שנים, נשוי ואב לשני ילדים, סטודנט לחינוך ועובד כרכז הדרכה בתנועת נוער. קיבל אחריות מלאה על ביצוע העבירות והביע אמפתיה לקורבן, חרטה וצער. שירות המבחן התרשם כי הינו אדם חיובי, שתפקודו תקין, ושיתף פעולה עם שירות המבחן. המערער שולב בהליך של צדק מאחה עם משפחת הקורבן ובקבוצה טיפולית, וניכר כי נתרם ממנו. הומלץ להטיל עליו מאסר לריצוי בעבודות שירות וצו מבחן למשך שנה.

דין

7. המערער כפר בתחילה במיוחס לו, אך בתום עדותה הקצרה של עדת התביעה הראשונה והיחידה, בחר לחזור בו מכפירתו ולהודות בכתב האישום, שנותר כשם שהוגש, ללא תיקונים. כפי העולה מפרוטוקול בית משפט קמא, הודאת המערער מקורה ביוזמה שבאה מצד המערער ומבלי להעלות הסתייגויות. המערער היה מיוצג לכל אורך ההליך ונותר בעמדתו גם בחלוף כארבעה חודשים, בעת הטיעונים לעונש. המערער לא פנה לבית משפט קמא בבקשה לחזור בו מהודאתו, כפי שהיה מקום לעשות. בשלב הערעור לא הצביע המערער על נימוקים חריגים ומיוחדים שיש בהם כדי לבסס את בקשתו לחזרה מהודאתו, בקשה שבאה, כזכור, לאחר שנגזר דינו.

8. בית משפט קמא דן בדרגת הרשלנות שבמעשיו של המערער, ולא בכדי קבע שהיא בינונית עד גבוהה, שכן גם בהנחה כי הסנגור צודק בטענתו כי המערער האט בטרם נכנס לצומת, המערער החל בפניה שמאלה מבלי שנתן זכות קדימה למשאית שנסעה בכיוון הנגדי, לה היתה שמורה זכות קדימה, וזאת, למרות שהיה למערער שדה ראייה פתוח למרחק של 195 מטרים לערך, ובנסיבות בהן מדובר היה בצומת בבניה, בה הופחתה מהירות הנסיעה המותרת באופן משמעותי, המלמד על הצורך לנהוג בזהירות גבוהה יותר במקום.

9. גם טענת הסנגור לרשלנות תורמת של נהג המשאית אין בה כדי להועיל למערער, שכן גם בהנחה כי המשאית נסעה מהר, זכות הקדימה היא של המשאית והנאשם קיפח זכות זו, כך שכניסתו של המערער לסיכון ומידת הסיכון שנטל על עצמו בנסיבות בהן נדרשה ממנו רמת זהירות גבוהה - מותרות את רשלנותו ברף הבינוני-גבוה.

10. באשר לעונש הראוי למערער: לזכותו עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים, הבעת חרטה, העדר עבר תעבורתי או פלילי, ותסקיר חיובי של שירות המבחן שנערך בעניינו, המתאר אותו כאדם נורמטיבי שהושפע בעצמו מהאירוע דנן. יחד עם זאת, מרבית הנאשמים בעבירה של גרימת מוות ברשלנות תוך כדי נהיגה הינם אנשים נורמטיביים שחייהם השתנו ללא היכר לאחר התאונה הקטלנית. כנגד השלכות אלה יש לזכור תמיד כי אותה תאונה הביאה למותו של אדם. מדיניות הענישה הראויה והנוהגת בעבירות אלה הנה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריא והכלל הוא שיש להעדיף את האינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של

נאשם. במקרה דנן, המלצת שירות המבחן עוסקת בעונש החורג לקולה ממתחם הענישה הראוי ואינה משקפת כלל את מדיניות הענישה הראויה בעבירות של גרימת מוות ברשלנות תוך כדי נהיגה. כמו כן, הפסיקה, אליה הפנה ב"כ המערער, אינה רלבנטית למקרה דנן, וגם אם ניתן למצוא גזרי דין מקלים, אין בכך כדי להעיד כי העונש שהוטל על המערער חורג ממדיניות הענישה הראויה בתאונות דרכים קטלניות, שכן כל מקרה לגופו ולנסיבותיו המיוחדות.

11. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדיונית. התערבות בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי לא נפלה כל טעות מהותית בגזר הדין. לפיכך, בנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 3/3/19 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

ניתן היום, י"ד שבט תשע"ט, 20 ינואר 2019, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

**רפי כרמל, שופט
אב"ד**